

DISCOVERING SYNTAX

© 1996, Liesbeth Schlichting, Utrecht

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enigerlei andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form, or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the author.

Van dit proefschrift is een handelseditie verschenen bij Uitgeverij Katholieke Universiteit Nijmegen.

Discovering Syntax

AN EMPIRICAL STUDY IN DUTCH LANGUAGE ACQUISITION

Een wetenschappelijke proeve op het gebied van
de Sociale Wetenschappen

Proefschrift

ter verkrijging van de graad van doctor aan de
Katholieke Universiteit Nijmegen,
volgens besluit van het College van Decanen
in het openbaar te verdedigen op
woensdag 4 december 1996,
des namiddags om 1.30 uur precies

door

Johanna Elisabeth Paulina Theresia Schlichting

geboren op 1 november 1938
te Amsterdam

Nijmegen 1996

Promotor: Prof. dr. W.J.M. Levelt

Manuscriptcommissie: Prof. dr. A.H. Neijt-Kappen
Prof. dr. L.T.W. Verhoeven
Prof. dr. J. Rispens, Universiteit Utrecht

VOORWOORD

Dit proefschrift is een theoretische uitwerking van data die verzameld zijn in het kader van het onderzoeksproject 'Een Grammatikale Analyse van de Kindertaal', dat gefinancierd werd door het Nederlands Comité voor Kinderpostzegels. Ik vond de data zo mooi dat ik er een proefschrift over wilde schrijven. Aan Pim Levelt, directeur van het Max Planck Instituut voor Psycholinguïstiek te Nijmegen, vroeg ik of hij mij wilde begeleiden. Lang niet alles wat ik aan data heb verzameld is nu verwerkt, zo zou ik nog heel graag iets schrijven over de ontwikkeling van de zelfstandig- naamwoordsgroep. Maar op een gegeven moment moet je ergens een punt achter zetten.

De studenten die de data hebben verzameld wil ik graag van harte danken voor hun enorme toewijding. Ook bedank ik de ouders die die studenten, gewapend met een cassette-recorder, over de vloer kregen. In dat opzicht ben ik ook dank verschuldigd aan de ouders van Daantje bij wie ik zelf gedurende twee en een half jaar een longitudinale studie heb uitgevoerd. Ook Daantje, die nu al Daniël is, dank ik hartelijk.

Degenen die veel belangstelling hadden voor de bevindingen van mijn onderzoek waren de logopedisten met wie ik heb samengewerkt. Ik denk hierbij speciaal aan Trudy de Koning met wie ik al jaren stimulerende gesprekken heb over nieuw-ontwikkelde gegevens en inzichten. Ook de medewerkers van de afdeling Foniatrie van het Academisch Ziekenhuis onder leiding van Philippe Dejonckere wil ik danken voor hun stimulans. Zij boden mij een plezierige werkomgeving. Van hen wil ik speciaal Maria Peddemors-Boon en Sjoeke van der Meulen bedanken.

Bij het schrijven van dit proefschrift is Liesbeth Verpalen voor mij van veel belang geweest. Zij heeft twee versies van dit proefschrift gelezen, en ik heb veel van haar geleerd, vooral op schrijftechnisch gebied. Ik ben haar innig dankbaar. Voorts dank ik Loekie Elbers voor haar commentaar op hoofdstuk 2.

Ik hoop dat de inzichten die ik verworven heb bij het schrijven van dit proefschrift van nut mogen zijn bij het onderwijs aan kinderen met een taalachterstand. Aan hen draag ik dit proefschrift op.

Utrecht, december 1996.
Liesbeth Schlichting